

བསྟན་ཅིས་ཀ་ཕྱེང་ལག་དེབ།

ཡོང་མིན་ཞིན་དང་ཞེ་ཕྱུ་ཅིང་ག་ཉིས་ཁྱིས་ཀ་ཕྱིགས།

ཕྱི་ཕྱིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

བསྟན་ཕྱིས་ཀ་བྱིན་ལག་དེབ།

བསྟན་གནམ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཨོ་རྒྱལ་དཀར་གྱིས་བསྟེན།

ཚོམ་སྤྱི་ལ་འགན་འཁུར་པ།

责任编辑:

མཐུན་ཤོག་མངོས་རིས།

封面设计:

པར་ཁུས་འགན་འཁུར་པ།

责任校对:

ཚེ་ལྷུ།

才杰

ཀམ་དོ་ཇེ་ཚེ་རིང་།

吾要

སུན་སྤྱན་ཅིང་།

孙文景

བརྟན་ཚིས་ཀ་ཐིན་ལག་དེབ།

*

བསོད་གན་མ་རྒྱ་མཚོ་དང་ལོ་རྒྱུ་ལ་དཀར་གྱིས་བསྒྲིགས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་བརྟན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅན་རྟ་མིང་ལེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། རྒྱག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6511)

མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གི་སྤྱི་ལོ་དཔེ་སྟན་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཉི་ཞེན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2000ལོའི་ཟླ8པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2000ལོའི་ཟླ8པར་པེ་ཅན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཚད། 850×1168 1/32 དཔར་ཤོག19.375

དཔར་གྲངས། 0001—2000 དེབ་རེར་ཚུར་25.00

图书在版编目(CIP)数据

藏族历史人物年代手册:藏文/黄明信,谢淑婧编著. —北京:
民族出版社,1996.8

ISBN 7-105-02625-1

I. 藏… II. ①黄… ②谢… III. 人物—传记—中国—藏族—
手册 IV. K820-62

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第 47047 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族印刷厂排版 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2000 年 8 月第 1 版 2000 年 8 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 1/32 印张:19.375

印数:0001—2000 册 定价:25.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

དབེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

《བསྐྱོན་ཅིས་ཀ་སྤང་ལག་དེབ་》ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དབེ་མཛོད་ཁང་གི་
 ཞིབ་འཇུག་པ་སྤྱི་ཞབས་བསད་གནས་ཀྱི་མཛོད་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་གཞོན་པ་ནོར་
 འུ་རྒྱལ་དཀར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འབོར་ཆེན་གཟིགས་ཞིབ་
 གནང་ཁར། ལོ་མང་པོའི་ནང་འཛུལ་སྤྱད་ལེགས་སྤྲིག་ཀྱིས་ཚོམ་སྤྲིག་གནང་
 བ་ཞིག་རེད། དེབ་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱོན་པའི་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་
 དབང་གི་འབྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་དང་། མཛོད་རྗེས་གཙོ་བོ། རྒྱགས་
 ཚོམ་གལ་ཆེན་གང་གནང་། དགོན་ཤེ་གལ་ཆེན་བཏབ་པ་སོགས་གསུམ་སྟོང་
 ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་ཆོགས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆང་མ་སྤྱི་ལོ་དང་
 སྤྱི་ལོ་ཡོད་ལ། བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་ལོ་ཆོགས་ཆང་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྲུངས་
 དང་བཅས་པ་འཁོད་ཡོད། མཁས་དབང་དག་གི་མཆན་ཆང་མ་བོད་ཡིག་ཀ་
 མད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྤྲིགས་པ་དང་མཁས་དབང་གཅིག་ལ་མཆན་དུ་མ་ཡོད་པ་
 དང་། མཆན་གཅིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛུལ་མེད་
 ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཀ་སྤང་གི་ཤེ་ཆན་སོ་སོར་བཅུག་ཡོད་པས་ལྟ་སྟོག་འཛུལ་ཞིབ་
 བྱེད་བདེ་པོ་ཡོད། དེབ་འདིའི་ནང་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མི་སྣའི་མཆན་དང་
 ལོ་ཆོགས། དགོན་ཤེ། གདན་རབས་སོགས་ཆང་མ་ནི་《བསྐྱོན་ཅིས་ཀྱུན་
 ལས་བཏུས་པ་》དང་། 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདས་པའི་ལོ་ཆོག་དང་སྤྱི་ལོ་
 བསྤྲིགས་པའི་རེའུ་མིག་》《བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་》སོགས་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆང་
 དང་། གདན་རབས། ཆོས་བྱུང་། བསྐྱོན་ཅིས། རྣམ་ཐར་སོགས་
 འཛུལ་སྤྱད་བྱས་པ་གཞན་གྱི་པས་ཁྲུངས་བཅན་པོ་ཡོད་གཤིས། འདི་ནི་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ཆོས་ལུགས། ལོ་རྒྱུས་སོགས་སྤྱིར་དཔྱད་མཁན་
 ཆོར་ཕན་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྟོག་དེབ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

२५१ अ. ५. ७.

སྤྱིར་ལོ་རྒྱུས་ལས་ལུང་བའི་སྤྱི་ཤུ་ཕྱོག་ཕྱོག་ནམས་ཀྱི་འབྲུངས་ལོ་དང་།
 འདས་ལོ་སྐགས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་ནི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ནམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མི་
 ལོང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ལོ་ཆོགས་དེ་དག་དཔེ་ཆ་སྣ་མང་གི་ནང་དུ་སེལ་
 བྱར་གནས་པས། རེ་རེ་ནས་འཆོལ་དགོས་ན་དགའ་ཆོགས་ཏུ་ཅང་ཆེ། ལོ་
 ཆོགས་དེ་དག་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་བལྟས་ཆོག་ཆོག་བཟོས་ན་ཀུན་ལ་
 ལྟ་བས་བདེ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དཔེ་ཆ་དེ་དག་སྤར་རྒྱུན་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ་
 《བསྟན་ཅིས་》ཞེས་ཟེར། དེའི་གོ་དོན་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་
 ཚད་བཅི་ཚུལ་ཞེས་པའི་བསྐྱས་ཆོག་ཡིན། དེ་ཡང་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་
 ཅས་པ་ནི། མདོ་ལས། སྟན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་ཐུ་མཐུད་ནས་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གནས་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་
 རུབ་རྒྱུའི་ལུང་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟའི་ལོ་འདིའི་ཡན་ལ་ལོ་ཇི་ཅམ་
 སོང་བ་དང་། མ་འོང་བར་ད་དུང་ལོ་ཇི་ཅམ་གནས་པའི་ལོ་གངས་ཀྱི་ཚད་
 ཡིན། དེམ་གྱིས་ལོ་ཡུན་དེའི་ནང་དུ་སྤྱི་ཤུ་དམ་པ་ནམས་འབྲུངས་པ་དང་།
 འདས་པའི་ལོ། དགོན་པ་གྲགས་ཅན་དག་བཟབ་པའི་ལོ། དཔེ་ཆ་གྲགས་
 ཅན་བཅམས་པའི་ལོ་སྐགས་ཀྱི་ང་ལོ་སྤྱི་དེམ་པ་ལྟར་ཆགས་སུ་བཞོད་ཡོད་པའི་
 དབང་གིས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་རིགས་གཞན་དག་ལ་དོན་
 གཞེར་བྱེད་མཁན་ནམས་ལ་འང་དགོས་མཁོ་མེན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་བྱུར། དེའི་
 སྐོར་གྱི་གསུང་ཚམ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རབ་
 ལུང་བརྒྱ་གསུམ་པ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་མེད། །

ཏུས་རབས་ནི་བྱ་བའི་མོ་བཅུ་ལྷན་བརྒྱད་པར་མོད་ཀྱི་སྐལ་སྐལ་ཏུས་
 ལྷན་ལྷན་བ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་བཅུན་མིས་ཀྱི་སྐལ་པའང་འཕེལ་ལྷན་ལྷན་

ཡོད། །ཐོག་མར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མཇུག་ཏུ་དེང་རབས་ཀྱི་མཁས་དབང་
 ཆེ་ཉན་ཞབས་བྱུང་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་ཤོས་ཀྱིས་བཏུན་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་
 རྩ་མ་རྒྱམས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ལྡོ་ཆོགས་ལས་མཐོང་བའི་
 ལོ་ཆོགས་མཐའ་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་རྟུག་བསྟུས་བྱས་ཏེ། འདྲི་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་ཡོད་པའི་གྲས་ལ་དགག་བཞག་དང་བཅས་པ་《བཏུན་ཅིས་ལོ་སྟུམ་སྟོང་
 ཅམ་གྱི་རེའུ་མིག་གི་རྒྱུ་བཞག་མཐོང་ཆད་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་》ཞེས་པ་སྟུལ་འི་
 རྩོན་༡༠༡༠མེ་ཡོས་ལོ་ནས་བཟུང་ཞི། རབ་བྱུང་བཅུ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་
 ཡོས་(སྟུལ་༡༧༥༡)ལོའི་བར་ལོ་རྒྱུང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྟེས་ཆེན་དམ་
 པ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་གི་མཛད་པ་གལ་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་བཏུན་ཅིས་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ཞིག་བཅུམས། སྟུལ་༡༧༤༣ལོར་མཆོ་སྟན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་
 བསྟར་དཔར་དུ་བཏབ། འོན་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུན་ཆད་ལ་དགེ་
 ལྷགས་པ་དང་ཡ་མཛོ་ཚུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆགས་ཟིས་འདུག་ཀྱང་།
 སྟབ་མཐའ་གཞན་དང་ས་ཚུགས་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རགས་པར་
 སྟངས་། །

གཉིས་པ། སྟུལ་༡༧༤༥ལོར་གྲུང་གོའི་སྟུ་ཆོགས་ཆེན་རིག་ཁང་གི་
 ཏུང་ཏའོ་黄颢 ཡིས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེས་མཛད་པའི་
 《བཏུན་ཅིས་རེའུ་མིག་》ཀྱི་ཡིག་ཏུ་བསྟུར། 《བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་
 ཚུགས་སྟེན་》ཅེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཤོད།

གསུམ་པ། སྟུལ་༡༧༤༥ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་དཔར་བའི་
 《བོད་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་》ཡི་མཇུག་ན་《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདས་པའི་ལོ་
 ཆོགས་དང་སྟུར་ཏེ་བསྟེན་པའི་རེའུ་མིག་》ཅེས་པ་མཁས་དབང་ཉན་ཤུལ་
 མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས་བཅུམས་པ་དེར་ཁམས་ཚུགས་དང་། རྟིང་མ་བ།
 བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་ཆེ་ཉན་གྱི་རེའུ་མིག་ལས་ཞིབ་ཏུ་སྟངས་ཞིང་།

དབུས་གཙང་ཚུགས་ཀྱི་ལོ་ཚོགས་ལ་འང་ཅུང་མང་།

བཞི་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་རྒྱལ་མི་དམངས་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་
རབ་བྱུང་དགུ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༥༩༩) ལོར་འབྲུངས་པའི་མང་ཚོས་སྤྱི་བུ་
རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་《བསྟན་ཅིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་》ཅེས་པ་དེ་ཡུའི་མ་
ཅམ་ལས་ཤིང་དཔར་སྟེན་མ་ཚུང་བ་དེ་ཐོག་མར་དཔར་དུ་བཏབ།

དེ་དག་སྟགས་ནས་བལྟས་ན་ཕན་ཚུན་ཁ་སྐྱོང་གི་ཕན་ལུས་ཐོན།
གཞན་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༥) ལོར་སུམ་རྩ་
མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བཙམས་པའི་《ཆོས་འབྲུང་དཔག་བསམ་
རྒྱུ་བཟང་》དེའི་ཤིང་དཔར་ནང་སོག་མཁར་སྟོན་པོར་བཞུགས་པ། ད་ལྟ་
བཞུགས་ཐེངས་དེའི་ཞར་བྱུང་《བསྟན་ཅིས་རེའུ་མིག་》རྒྱ་གར་དུ་ཤུད་ཅིག་
ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱ་ཁ་ཡང་བརྒྱད་པ་བྱས་ནས་ཡང་བསྐྱར་དཔར་བཏབ།
རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱིས་གཙུགས་སུ་འཛིན། །

ཡིན་ན་ཡང་གོང་གསལ་བསྟན་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ད་དུང་
ང་ཚོའི་དགོས་མཁོའི་རེ་འདོད་ཁེངས་མི་སྟབ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིའམ་
དགོན་པ་གང་དུང་ཞིག་གི་མིང་བཟུང་ནས་འཆོལ་དགོས་ན། བསྟན་ཅིས་
རེའུ་མིག་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ། གང་ན་ཡོད་པ་འཆོལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་ཆོགས་ཆེ། དཀའ་ཆོགས་འདི་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེད་ཅག་གིས་སྤྱི་ལོ་
༡༧༥༧ ལོར། གོང་གསལ་བསྟན་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གཞིར་བཞག་རང་
གི་མཛོང་ཚོས་ཀྱིས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བུ་གྲགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲུངས་འདས་ལོ་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་《བསྟན་ཅིས་ཀ་
ཕྱོང་ལག་དེབ་》འདི་བསྒྲིགས་པའི་མགོ་བཙུགས། བསྟན་འཛིན་སྒྲིལ་མ་དང་
ཕེང་ལྷའི་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་རམ་བཅས། ལོ་རྩི་ཁ་ཤས་ཀྱི་འབད་
འབངས་བྱས་ནས་མཚུགས་ཐོག་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་། རྟེན་དབང་གིས་དཔར་
དུ་སྟེན་མ་སྟབ། དེ་ཞིག་བར་འཆམས་ཆད། །

ལོ་བཅུ་ཕྱག་དག་བའི་སྐབས་སུ་བཏུན་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་མཛུགས་
གཉིས་བྱུང་ཟླ། གཅིག་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ལོར་མཚོ་ཐོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་
ཁང་ནས་ཀོ་ལུ་ཡགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་སློབ་ཐབས་ཡུལ་
གཉིས་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་《གངས་ཅན་མཁས་ཡུལ་རིམ་བྱོན་མིང་མངོན་》ཅིས་
དཔར་དུ་སྟུན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ལོར་ཡོད་ཐོངས་མི་དཔལ་པ་དཔེ་
སྟུན་ཁང་ནས་དོན་རྒྱུ་དང་བཏུན་འཛིན་ཆོས་ཡགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུ་སྟེག་
བྱས་པའི་《གངས་ཐོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཡགས་ཅན་མི་སྣ་》ཞེས་པ་དཔར་དུ་
བཏབ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ལོ་ཚིགས་གོང་གསལ་ནུམས་ལ་ཁ་སྐོང་བྱེད་བྱེད་པ་
མང་པོ་ཡོད། དེད་ཅག་གིས་དེ་དག་ལས་བཅུད་ལེན་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་《བཏུན་
ཅིས་ཀ་ཐུང་ལག་དེབ་》འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན།

མདོར་ན། ལག་དེབ་འདིར་བཀོད་པའི་ལོ་ཚིགས་དུས་བབ་རོས་འཛིན་
རྒྱ་ཡོད་པའི་སྟེས་བྲུ་ཏ་ལམ་སྟུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལངས་པ་དེ་བཏུན་ཅིས་ཀྱི་
གཞུང་ལུ་མ་དག་ལས་མང་ཅམ་འདུག་ཀྱང་། གངས་ཐོངས་ཀྱི་སྟེས་བྲུ་ཐོན་
བྱོན་མཐའ་ཡས་པ་གངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པས། ཆད་ལུས་མེད་པར་བཤང་ག་
ལ་བྱེད། ལྷག་པར་དེད་ཅག་གིས་རྒྱ་རྒྱུང་བས་མ་རྟོག་ལོག་རྟོག་ཐོ་ཆོམ་གསུམ་
ཆད་མོར་ཀྱི་སྟུན་ཆ་གཡོལ་ཐབས་མེད་པས། བྱ་གཞག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་
བསྐྱབ་པའི་ལོས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དུན་གསའི་བརྗེད་བྱུང་དང་།
དོན་གཉིས་ཅན་གཞན་ལའང་ཕན་པ་ཕྱག་བྱ་ཡོད་སྟེད་སྟུམ་ཏེ། བཏུན་ཅིས་
མཛུགས་ལ་གསར་བའི་སྒོ་སྒོ་ཐུས་ནས་མཐུན་དཔྱད་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མཁས་
དབང་རྣམ་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཕུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་མཛུགས་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་རེ་ཞིག་དཔར་དུ་བཏབ་པ་ཡིན། མཐུན་ཐུན་རྣམ་པས་ལེགས་བཅོས་
ཁ་སྐོང་གི་བཀའ་སྟོབ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཁྱ་ཞེ་ཅིས་ཀྱང་སྟོལ་བར་འཆལ། །

། །

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

དང་པོ། མི་སྣ་སེའི་མིང་གི་ཀ་ཕྱེད་སྟེ། དེའི་ཀ་ཁའི་སྣ་རིམ་ལྟར་
བཞུགས་ཤིང་། འཆོལ་དུས་ལྟབས་བདེ་ལོ་ཡོད་པ་ས་ཁ་བྱུང་དུ་བཞུགས་ཅིས་ཀ་
ཕྱེད་ལག་དེ་བཞེས་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ། མིང་གཅིག་པའི་མི་དཔེར་ན། བླགས་པ་རྒྱལ་མཆོག་ཞེས་
པ་མིང་གཅིག་པའི་མི་དཔེར་པ་འདིར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད།

[illegible]

གཞུང་པ། མི་གཅིག་ལ་མིང་རྩ་མ་ཡོད་པ་བཀོད་རྒྱུ་དཔེར་ན།
ཀོང་ལུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཁོ།

རབ་བྱུང་༡༧པའི་ཚུ་བུ་(ཁྱི་ལོ་༡༥༡༩)ལོར་འབྲངས། རབ་བྱུང་
 ༡༧པའི་ས་ཕག་(ཁྱི་ལོ་༡༥༢༠)ལོར་འདས། ཞེས་འབྲངས་འདས་ཀྱི་ལོ་
 བརྟན་ཡོད་པའི་ཐོག་དེ་ལ་མཚན་གཞན་ལྟར་འབྲངས་བརྟན་ཡོད་དེ།

- ༡ ཀམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཕྲིན་ལས་ཀྱན་བྱེད།
- ༢ རྒྱལ་ལྷན་སྒྲོ་སྒྲིས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤི།
- ༣ པད་མ་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་འདུལ་ཅལ།
- ༤ པད་མ་གར་དབང་སྒྲོ་སྒྲིས་མཐའ་ཡས།
- ༥ སྒྲོག་ཉེར་རབ་དགའ་ཚངས་བྱང་སྟེན་པའི་ལང་ཚོ་སྒྲུང་ཅན། ཞེས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེར་འབྲུངས་འདས་གྱི་ལོ་ཚིགས་རེ་རེ་བཞེན་བྲིས་ན་ཚིག་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཚང་མར་མདལ་རྟགས་(—→) 'འདི་བརྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་བརྟན་ཡུལ་དཔེར་ན། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་བརྟ་དགོས་པའི་རྟགས་ཡིན། །

བཞི་པ། ཀདན་རབས་དང་། སྤྱི་ཕྱིར་རིམ་བྱོན། སྤྱི་འཛིན་རིམ་བྱོན་སོགས་གྱི་ལོ་ཚིགས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་བཀོད་ཡོད། དེའི་གས་གྱི་མེ་སོ་སོའི་མིང་གི་རྒྱུ་ལོ་ཚིགས་བྲིས་མེད། ཚང་མ་རིམ་ཕྱང་གི་ཐད་ལ་གཟིགས་དགོས་པའི་རྟགས་བརྒྱུ་པ་དཔེར་ན། དེ་བཞེན་གསལ་གསལ་པ་ཚོས་དཔལ་བཟང་པོ། —→ ཀམ་ཞུ་ནག་སྤྱི་ཕྱིར་ལྷ་པ།

གྲང་ཐང་དགའ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། —→ དགའ་ལྷན་ཁྲི་རབས་ལྷ་བརྒྱུ་པ། ལྷ་བྱའོ།

ལྷ་པ། ལོ་ཚིགས་གང་ཞིག་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན། ལག་དེབ་འདིར་ཕལ་ཆེར་བཏང་སྟོན་སྤྱི་བཞག་བཤད་ཚུལ་སོ་སོ་བྲངས་དང་བཅས་པ་མཉམ་དུ་བཀོད། སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་རང་རང་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་འཛིན་པ་དཔེར་ན།

སྒྲིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོ་སྒྲིས་སམ་བྱི་མེད་འོད་ཟེར།

༡ རབ་བྱང་༥པའི་མེ་སྒྲེལ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤)ལོར་འབྲུངས། ཀྱན་མཁེན། བྲག་དགོན་ཅིས།

༢ རབ་བྱང་༥པའི་ས་སྒྲེལ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༠༤)ལོར་འབྲུངས། དེབ་

མོན། སུམ་གྱ། ཉིང་རྒྱད་དཀར་ཆག་ལྟ་བུ།

བྱག་པ། ལོ་ཆོག་ས་འེ་ཞིག་མ་རྟེན་ཀྱང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི
ཕྱིས་བྱ་གས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ལོ་ཆོག་ས་ཤེས་ནའང་། མི་དེའི་དུས་སྐབས་
རགས་རིམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱབ་པ་དཔེར་ན། ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན་
ཞེས་པ་ཏ་ལའི་བདུན་པའི་གཙུང་པོ་ཡིན་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་
པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་ཡིན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། །

བདུན་པ། 《གང་ཅན་ལཁས་བྱབ་རིམ་ཕྱོན་མིང་མཛོད་》དང་《གངས་
ཕྱོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲགས་ཅན་མི་ལྷ་》ཞེས་པའི་དཔེ་མིང་སོ་སོར་“典”“介”
བཅས་ཀྱི་གསལ་ཉགས་བརྒྱབ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ཐེང་གཞི།		(1)
ཐེང་ཕྱེད་ལ།		(5)
ཀ		(1)
ཁ		(37)
ག		(60)
ང		(133)
ཅ		(151)
ཆ		(161)
ཇ		(178)
ཉ		(201)
ཏ		(208)
ཐ		(243)
ད		(251)
ན		(285)
པ		(300)
ཕ		(323)
བ		(335)
མ		(407)

୧		(424)
୫		(435)
୩		(448)
୩		(453)
୩		(455)
୩		(472)
୨		(479)
୧		(482)
୫		(493)
୨		(514)
୩		(523)
୩		(538)
୫		(576)
୩		(594)

(གར) ཀ་རིང་དཀའ་བཅུ་ཕྱུག་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱིས།

རབ་བྱུང་༡༠པའི་མེ་ལྷག་(མི་ལོ་1566)ལོར་འབྲུང་ས། རབ་བྱུང་༡༠པའི་རྩ་
བྱི(མི་ལོ་1612)ལོར་དཀོན་ལྷང་དཀོན་པ་གདན་སའི་ཁྱིམ་བཞུགས། རབ་
བྱུང་༡༠པའི་ཤིང་ཡོས་(མི་ལོ་1615)ལོར་གྲོ་ཚང་གི་ཁྱིམ་ཐེབས། རབ་བྱུང་
༡༠པའི་ཤིང་བྱི(མི་ལོ་1624)ལོར་གྲོ་ཚང་བཏབ། (དཀོན་ལྷང་དཀར་ཆག)

ཀུ་ཐོག་དཀོན་པ། རབ་བྱུང་༡༡པའི་ས་ཡོས་(མི་ལོ་1159)ལོར་ཀ་
དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བཏབ།

ཀུ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ནོར་བུ། མི་ལོ་དྲུག་རབས་བཙུ་བ་བཅུད་
པའི་ནང་དུ་ཕྱོད་པ། རབ་བྱུང་༡༡པའི་ཤིང་མྱང་(མི་ལོ་1745)ལོར་《བོད་
རྩི་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་》བཅས་ས།

ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས། རབ་བྱུང་༡༡པའི་རྩ་ལྷག་(མི་ལོ་1122)ལོར་
མདོ་ཁམས་སུ་འབྲུང་ས། རབ་བྱུང་༡༡པའི་རྩ་བྱི(མི་ལོ་1192)ལོར་འདས།

ཀ་བ་དར་མེང་། མི་ལོ་དྲུག་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དྲུག་མཇུག་ཙམ་
དུ་སྐྱུ་འབྲུང་ས།

ཀམ་ཀམ་ —→ ཀི་ཀི།

ཀི་ཀི་ཁྲོམ་བཞེར་འདྲ་བེར་མེང་གེ རབ་བྱུང་༡༡པའི་མེ་ལྷག་(མི་ལོ་
1137)ལོར་ཀི་ཀི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ། ཀི་ཀི་ཁྲོམ་བཞེར་འདྲ་བེར་མེང་
གེ་དང་ཀི་ཀི་ཁྲོམ་བཞེར་རིན་ཆེན་མེང་གེ་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་སྟེ།

ཀི་ཀི་ཁྲོམ་བཞེར་རིན་ཆེན་མེང་གེ

(བྱ་ལྷལ་བའི་སྐབ་མ) རབ་བྱུང་༡༡པའི་ལྷག་ས་འབྲུག་(མི་ལོ་1100)ལོར་.....

འབྲུངས། རབ་བྱང་༣པའི་མེ་སྒྲུལ་(སྤྱི་ལོ་1137)ལོར་ཀམ་ཀམ་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་མངོན། རབ་བྱང་༣པའི་ལྷགས་སྒྲུག་(སྤྱི་ལོ་1170)
ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་དགེ་བཤེས་སྤྱི་རྩོན་བྱང་རྒྱབ་རིན་ཆེན། རབ་བྱང་༣པའི་མེ་ན
(སྤྱི་ལོ་1126)ལོར་འབྲུངས། རབ་བྱང་༣པའི་ས་བྱ་(སྤྱི་ལོ་1129)ལོར་
འབྲུངས། ལོ་ཆོགས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཅིས་ཀུན་བརྟུན་ན་ཡོད། གང་ཟག་ཐ་
དད་པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས། རབ་བྱང་༣པའི་ཚུ་སྐང་(སྤྱི་ལོ་1193)ལོར་རྒྱལ་
གྱི་གདན་སར་ཕེབས། རབ་བྱང་༣པའི་ལྷགས་སྒྲུལ་(སྤྱི་ལོ་1200)ལོར་
འདས། དེ་འདས་ནས་རྒྱལ་གྱི་གདན་སར་དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྷགས་རི་བ་ཕེབས།

ཀི་ཀི་ཆོས་གྱི་ཡེ་ཤེས། སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བརུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐད་
ཅམ་དུ་སྒྲུ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཀི་ཀི་རྩོ་ལྷས་རིན་ཆེན་སངས་ཀེ། རབ་བྱང་༣པའི་ཚུ་ལྷག་(སྤྱི་ལོ་1163)
ལོར་འབྲུངས། རབ་བྱང་༣པའི་ལྷགས་སྒྲུལ་(སྤྱི་ལོ་1200)ལོར་ཀམ་ཀམ་གྱི་
གདན་སར་ཕེབས། རབ་བྱང་༤པའི་ལྷགས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་1220)ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་པ་དོན་བྱུང་དཔལ་བ། རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་སྒྲུལ་(སྤྱི་ལོ་1365)
ལོར་འབྲུངས། རབ་བྱང་༧པའི་མེ་བྱ་(སྤྱི་ལོ་1417)ལོར་《ཀི་ཀི་ཆོས་འབྱུང་》
བརྩམས།

ཀི་ཀི་གཙུག་ལག་གང་། རབ་བྱང་༣པའི་མེ་སྒྲུལ་(སྤྱི་ལོ་1137)ལོར་ཀི་
ཀི་ཁྲིམ་བཞེང་འོད་ཟེར་སངས་ཀེས་བཏབ།

ཀི་ཀི་བརྩམས་འབྲུག་བཟང་པོ། རབ་བྱང་༥པའི་ཚུ་སྐང་(སྤྱི་ལོ་1313)
ལོར་འབྲུངས། རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་སྐང་(སྤྱི་ལོ་1385)ལོར་འབྲུངས།
(བདུད་འཛོམས་ཆོས་འབྱུང་སྐད་སྐད་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཅིག་འདི་འདས་ལོ་
འབྲུངས་ལོ་ནོར་བ་ཡིན་སྟེ།) རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་སྐང་(སྤྱི་ལོ་1385)ལོར་
འདས། (བསྟན་ཅིས་ཀུན་བརྟུས་)

ཀི་ཀི་ཞིག་ལོ་འདུལ་གྱི་བ་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས། རབ་བྱང་༣པའི་མེ་
ལུག་(སྤྱི་ལོ་1187)ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱང་༤པའི་ལྷགས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་
1220)ལོར་ཀི་ཀི་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་ལྷག་(སྤྱི་ལོ་
1254)ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ། རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་ལོས་(སྤྱི་ལོ་1255)
ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱང་༥པའི་མེ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་1286)ལོར་ཀམ་ཀམ་གྱི་གདན་
སར་ཕེབས། རབ་བྱང་༥པའི་མེ་ལོས་(སྤྱི་ལོ་1327)ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་རིན་ཆེན་མེང་གེ རབ་བྱང་༥པའི་ཤིང་རྒྱལ་(སྤྱི་ལོ་1305)ལོར་
ཀི་ཀི་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། རབ་བྱང་༥པའི་ཤིང་རྒྱལ་(སྤྱི་ལོ་1365)ལོར་
འདས།

ཀི་ཀི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར། རབ་བྱང་༥པའི་མེ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་1346)ལོར་
འཁྲུངས། རབ་བྱང་༥པའི་ས་བྱ་(སྤྱི་ལོ་1369)ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་བཙན་ནམས་རིན་ཆེན། རབ་བྱང་༤པའི་ཤིང་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་1214)
ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱང་༥པའི་མེ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་1286)ལོར་འདས།

ཀི་ཀི་ལོ་གནས་ནང་(གང་)། རབ་བྱང་༣པའི་ཤིང་ཁྱེལ་(སྤྱི་ལོ་1164)
ལོར་ཀམ་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཁམས་སུ་བཏབ།

ཀམ་བག་འབརྒྱུད་ལྷ་དམར་སྤྱེད་ཤིམ་བྱོན། —→ ལྷ་དམར་སྤྱེད་
ཤིམ་བྱོན།

ཀམ་བག་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། (མཚན་གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་འོད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ)
འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་སྤྱིག་མཁན།

ཀམ་རག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འབྲིན་ལས་ཀྱན་ཁབ། —→ ཀོང་
སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ཀམ་པེས་དོན་བཟླས་འཛིན་འབྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། རབ་བྱང་༧༣པའི་
ལྷགས་ལྷག་(སྤྱི་ལོ་1770)ལོར་འཁྲུངས། (典)